# GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek · $N^{ro.}$ 103. 12. Września 1825.

## WIADOMOŚCI KRAIOWE.

*— Ze Lwowa. —*

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiące

U w i a d o m i e n i e.

Przy rozdawaniu premiów, celem polepszenia chowu koni i bydła, ze Skarbu Rządowego przeznaczonych, dnia 18. Maia r. b. w Dąbrowy przedsięwziętém, otrzymały takowe premia następuiące osoby: 1) za przychów naypięknieyszych źrzebców po stadnikach Skarbowych nagrody po 20 Cz. Złt. w złocie: poddany Jerzy Seib z należącey do Kameralnego Państwa Tuszowskiego wsi Hochenbach, Szczepan Błażeiowski leśniczy z Wielkiéy Dulczy i Michał Kopczyński, dziedzic z Podleszan; 2) za przychów naypięknieszych klaczek po stadnikach Skarbowych, nagrody po 6 Dukatów w złocie: Jan Dymon poddany z Kozłowy, Kozaczka poddany z Olesna, Jan Świętek poddany z Mędrzechowa i Jakób Müller poddany ze wsi Hohenbach; 3) za przychów naypięknieyszych byków premiia po 12 ZR. w M. K.: Antoni Rozicki, poddany z Podborza, i Józef Hack, poddany z Jaworza; nakoniec 4) za przychów naypięknieyszéy krowy nagrodę 8 ZR. w Mon. K. otrzymał Jan Kiwior, poddany z Rudy Państwa Dąbrowskiego.

---

Gazeta Górycyyska z d. 30. z. m. donosi z Gonnowic, co następuie: »NN. Cesarstwo Ichmość, tudzież Arcy-Xiążę Franciszek Karol ze swoią dostoyną Małżonką Arcy-Xiężną Zofiią, powracaiąc z Włoch, ziechali w d. 19. Sierpnia o godzinie 2giéy po południu z Lubianny do Gonnowic, gdzie przyięci przez Arcy-Xięcia Jana, po obiedzie wszystkim, co żądali, dawali posłuchanie. Dnia następuiącego wyiechali NN. Cesarstwo Ichmość do Gorycyi o godzinie wpół do siódmey, Arcy-Xięstwo zaś o wpół do dziesiątey przed południem do Marburga. Jak NN. Podróżni wszędzie z radością przyymowani byli od wiernych poddanych nayodlegleyszych okolic, tak równie głęboko wkorzenione uczucie przychylności i wdzięczności niewygaśnie ku NN. Panuiącym w mieszkańcach Cyrkułu Cilliyskiego, których raczył N. Pan na nowo obdarzyć 1000 ZR. dla nieszczęśliwych mieszkańców miasteczka Gonnowic, pożarem na wiosnę tego roku dotkniętych.«

Daléy taż sama Gazeta donosi z Marburgu: »W d. 20. t. m. mieliśmy szczęście oglądać NN. Cesarstwa, którzy iadąc z Gonnowic, gdzie nocowali, a naprzeciw których dniem wprzód wyiechał był Arcy-Xiążę Jan, przybyli tu i zaraz w dalszą podróż do Gorycyi wyruszyli. Chociaż Marburg tylko na chwilę miał w murach swoich NN. Panuiących, atoli nie tylko mieszkańcy miasta, lecz i mnóstwo ludzi z odległych okolic Cyrkułu, przybyło, aby tylko oglądać mogło drogie rysy twarzy NN. Cesarstwa i odgłosem radości wyrazić głębokie uczucie uszanowania i przychylności. Nayszczérsze błogosławieństwa towarzyszyły NN. Cesarstwu. Tegoż samego dnia po 1. godz. z południa ziechał Arcy-Xiążę Franciszek Karol ze swoią Małżonką, Arcy-Xiężną Zofiią, i wysiadł w domu pod ielieniem. Po stole, do którego mieli zaszczyt być wezwanymi C. K. Radca Gubernialny i Starosta Cyrkułowy Marburgski, Pułkownik i dowódzca pułku, Baron Bittner, raczył Arcy-Xiążę przyiąć korpus Oficerów i Władze Cywilne, a potém odwiedził dóm wychowańców pułku piechoty Barona Klopsteina na leżach stoiącego. Dnia następuiącego byli Arcy-Xięstwo w kościele farnym na Mszy S., a około 9 godz. wyiechali przez Ehrenhausen do Gorycyi przy szczérych błogosławieństwach wiernego miasta.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Brazyliia.

O interesach w Monte Video zawieraią Gazety Rio-de-Janeirskie odebrane w Londynie następuiące wiadomości:

„Rio-de-Janeiro d. 24. Maia 1825."

»Duch rewolucyyny, który Brazylyi taką zadał klęskę, zaraził teraz prowincyię Cis-Platańską, kędy nayhaniebnieyszą popełniono zdradę. Fructuoso Rivera, ten potwór, który niedawno przez Cesarza Jego Mości za swoie usługi został nagrodzonym, otrzymawszy order Chrystusa, i Césarz Jego Mość, iak z pewnego wiemy źrzódła, iego niezmierne zapłacił długi; — ten haniebny zdrayca, który niedawno ogłosił publicznie przysięgę wierności Monarsze i sprawie Brazyliyskiey wykonaną, poważył się w d. 27. z. m. wystąpić, iako buntownik przeciwko Rządowi Cesarza Jego Mości, połączyć się z buntownikami w prowincyi

Montevideo, i ogłosić się ich Naczelnikiem. Wiadomość o tych zdarzeniach nadeszła do tuteyszéy Stolicy d. 17. t. m, zatem 20 dni potém. Césarz Jego Mość niezmordowany w utrzymaniu całości Państwa i wspieraniu tego wszystkiego, co przyłożyć się może do pomyślności Jego p ddanych, zwołał niezwłocznie Radę Stanu, na któréy wydano naglące rozkazy do uzbroienia dostateczney wyprawy, ku przywróceniu spokoyności i porządku, które nieszczęściem przez ludzi złych, czyli raczéy chciwych rabunku są zaburzone, przez ludzi, których nic nie obchodzi, że prawa i wewnętrzną pomyślność swoich współobywateli depczą nogami, i patrzą na rozlew krwi, byle tylko swoie haniebne zamiary osiągli. W d. 21. t. m. to iest, w dni 11 po przybyciu statku pocztowego z Montevideo z owemi wiadomościami, widzieliśmy pierwszy oddział woyska, 2000 ludzi różnego rodzaiu broń i do Montevideo przeznaczony, który wsiadł na okręty. Cesarz Jego Mość przed wsiadaniem tego woyska odprawił z nim obroty. Nie iesteśmy w stanie wyrazić radości, iaką okazali ci woiownicy względem przeznaczenia téy wyprawy. Gdy Cesarz do nich miał mowę i rzekł: »Całość Państwa zagrożoną iest w Montevideo, — powinnością iest naszą takową utrzymać; tak więc towarzysze ruszaymy tamże!« Tu całe czoło wydało odgłos radości: »Niech żyie długo Cesarz i Cesarzowa!« Cesarzowa Jéy Mość była także obecną. Cesarz oświadczył potém w Rozkazie Dziennym upodobanie Swoie z karności woyska i gotowości do wyruszenia, a ponieważ inne woyska zdawały się boleć, iż do tego nie są wybrane, w owym Rozkazie Dziennym dodano, że równie i one zasługuią na upodobanie Cesarza, i by woysko było przekonane, że do wyprawy wybrane, nie iest miane za lepsze od tego, które się pozostaie. Nie wątpiemy, iż rewolucyia w Montevideo za nadeyściem woysk naszych podobna powstaniu Carvalha, Felguieirasa (w Pernambuku) i t. p. skończy się, tym bardziéy, że listy ztamtąd odebrane donoszą, iż buntownik Rivera przez Pułkownika Ferrara, nie, iak mówią, napadnięty i wzięty w niewolę, lecz iest otoczony, i że ten haniebny zdrayca (Rivera) równie iak Carvalho, nalazł sposób uciec i swoich towarzyszów zdrady ich własnemu zostawić losowi.«

„Z d. 26. Maia 1825.“

»Wyprawa wypłynęła wczoray d. 25. pod sprawą Wice-Admirała Rodrigo Lobo. Widząc gorliwość Ministrów i Naczelników różnych Wydziałów wspieraiących usiłowania Cesarza, tedy ani na chwilę wątpić nie możemy o pomyślnym skutku tak szybko przedsięwziętych środków do utłumienia powstania w Monte Video.

## Hiszpaniia.

Gwiazda z d. 26. Sierpnia donosi z Madrytu: »Dnia 16. t. m. opuścił Jenerał Bessieres taiemnie Madryt, aby stanął na czele kilku stronników w celu uwolnienia Króla z niewoli, w któréy niby przez Ministrów iest trzymany.«

»W d. 17. dowiedziano się, że trzy kompaniie pułku Santiago rozłożone w Jetafe, udały się do Brihuega.«

»Z otrzymanych wiadomości okazuie się, że Bessieres ukazał się przed Brihuegą w imieniu Króla, i po przeglądzie Królewskich ochotników tego miasta 50 ludzi wynosyących, odebrał im broń, za pomocą swoiéy zasłony, ze 100 ludzi złożonéy.«

»Trzy kompaniie pułku Santiago sądziły, iż w imieniu Króla należy im wyrużyć pod rozkazami swego Podpułkownika Gomez; lecz powróciły niebawem skoro im prawdę obiawono. Bessieres nie bawił długo w Brihuega. Sądzą, że uda się do Arragonii, gdzie znaleść spodziewa się stronników. Jednak wydano wszędzie rozkay i zapewne będzie przytrzymany. Z resztą ścigany iest przez dwie mocne kolumny blisko 3000 piechoty i iazdy z 4 działami. Jenerał Hrabia d' Espagne temiż dowodzi.

Król wydał z tego powodu następuiący wyrok: »Gorszący w Jetafe wypadek, iż dwóch Oficerów pierwszego liniowego pułku iazdy Santiago, wziąwszy o koni i tyleż ludzi, zbiegło, za których przykładem poszły całe trzy kompanie tego samego korpusu w Jetafe rozłożonego, ściągnął wszystkę Moię uwagę i zniewolił Mnie iąć się dzielnych środków dla zabezpieczenia publiczney spokoyności i porządku.«

»Stósownie do tego winni maią być przykładnie ukarani, iakikolwiek byłby pozór do tego buntu lub środki do uwiedzenia żołnierzy użyte. W tym celu rozkazałem, co następuie: Artykuł 1. Jeśli buntownicy na pierwsze słowo Jenerałów, Naczelników i Oficerów woysk Moich nie poddadzą się na łaskę, powinni być wszyscy wytępieni. Art. 2. Wszyscy, którzy się połączą z buntownikami i w iednéy sprawie czynić będą, powinni być śmiercią karani. — Art. 3. Buntownikom z bronią w ręku schwytanym, tyle tylko ma być dozwolono czasu, ile potrzeba, aby się iako Chrześciianie na śmierć przygotowali. — Art. 4. Wszystkie osoby, woyskowi lub nie, którzyby gdzie indziéy podobnéy zbrodni buntu stali się winnymi, wskazani być maią na karę w poprzedzaiącym artykule wyrażoną. — Art. 5. Przebaczenie otrzymaią sierżanci, kaprale i szeregowi, którzy swych Naczelników i Oficerów wydadzą. i t. d.

»St. Ildefonso d. 17. Sierpnia 1825.«

»A. D. Miguel Harroia.«

Podług ostatnich wiadomości z Madrytu z d. 20. Sierpnia panowała tamże spokoyność.

## Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Gazeta nadworna donosi, że Król Jego Mość w mieyscu zmarłego E. Gregory Esqr. mianował John Taskera Williama, Kommissarzem sędzią przy Kommissyi, na mocy ugody zawartey z Niderlandami, Hiszpaniią i Portugaliią, istnieiącey w Siera Leone dla utłumienia handlu niewolnikami, a Sharp M'Lay Esqr. w mieyscu R. J. Jaweson Esqr. polubownym sędzią i Kommisarzem przy Kommissyi na mocy traktatu Madryckiego z 1817 w Hawannie będącey.

Równie odezwa Królew. w teyże samey gazecie umieszczona przyrzeka 100 f. szt. temu, ktoby doniósł sprawcę i wspieraiących zamieszanie w Sunderlandyi, wraz z przebaczeniem, gdyby (oprócz gwałtów) sam miał do tego udział.

Podług Dziennika New-Times wieść o rozwiązaniu Parlamentu teraźnieyszego maiącem nastąpić między 31. Sierpnia i 31. Października, która iuż prawie była ustała, mocno się wznawia. Wspomniony Dziennik sądzi iednak, że pytanie to może być rozwiązane po zebraniu się gabinetu we Wrześniu. Tego zdania iest także Morning Chronicle. Pożyczkę dla Rzeczpospolity Guatimali, wziął na siebie dom handlowy J. i A. Powles.

---

Podczas, gdy większa część Dzienników Londyńskich z pewnością zapowiada, że układy między Lordem Cochrane i Greckiemi Deputowanymi ukończyły się dla stron obiedwóch w sposobie zaspokaiaiącym, New-Times obstaie przy swoiem zdaniu, iż podobne wieści tylko zmyślone przez właścicieli Greckich obligacyy na giełdzie papierów publicznych rozszerzone zostały. Podług Hampshire Telegraph fregata Brazylyyska Piranga stoiąca w Portsmouth iest w gotowości wyyść pod żagle a Oficerowie spodziewaią się, że Lord Cochrane z nimi do Brazylyi powróci. Inne pismo Londyńskie the Sun, z d. 22. Sierpnia wyraża się w tey mierze w sposobie następuiącym: »Jedna z naszych gazet porannych (Morning Chronicle) donosi, że układy między Lordem Cochranem a Greckiemi Deputowanymi skończyły się zaszczytnie i w sposobie zaspokaiaiącym dla stron obiedwóch. Inna poranna gazeta (Newes-Times) oświadcza, że wieści te pochodzą tylko od właścicieli obligacyy Greckich (*greek scrip*) i zostały na giełdzie rozgłoszone. Jako dowod tego mniemania udziela wspomnione pismo wyimku z Hampshire Telegraph: »Fregata Brazylyyska Piranga będzie za kilka dni gotową wyyść pod żagle. Oficerowie ieszcze dotąd oczekuią, że Lord Cochrane z nimi do Brazylyi popłynie. Zostawiamy naszym czytelników porownać oba te podania, i temu dać wiarę, które się może naypodobnieysze zdawać będzie. Co się nas dotycze, iesteśmy tego zdania, że pośrednictwo zacnego Lorda nie wiele wagi położy na szali Greckiey. Stan rzeczy w Grecyi iest za krytyczny (ieżli teraz iuż nazawsze nie iest może rozstrzygniony) iak, aby posiłki na morzu, szczególniey pomoc mogły. Wszyscy, którzy kray ów i stanowiska woysk walczących znaią, wiedzą, że los Grecyi zawisł od boiu pod Napoli-di-Romania. Zdobycie tey twierdzy odda całą Moreę w ręce Egipcyian; a ieśli potem osadzą Korynth i przesmyk Isthmus, tedy Kollokotroni i iego woyska (ponieważ Turcy maią porty Patras Modon, Koron, Kalamatę i Nawaryn) nie będą miały drogi do ucieczki. Zwycięztwo Greków pod Napoli mogłoby ich nadzieie ożywić; klęska takową na zawsze zniszczy; bodziec takowego rodzaiu powinienby ich zachęcić do zwycięztwa.«

## Francyia.

Monitor zawiera Zdanie Sprawy Ministra Marynarki i osad do Króla, i rozporządzenie Królew. z 7 tytułów i 195 artykułów, dotyczące się nowego zarządu wyspy Bourbon.

Król przewodniczył w St. Cloud d. 24. z. m. Radzie ministeryialney i potem pracował z Xięciem Doudeauvillem.

Gwiazda zapewnia, że okręt liniowy Eylau, pod Kontra-Admirałem Jurieu, okręt liniowy Jean Bart pod Kontra-Admirałem Grivel, fregaty Venus, Klorynda, Nimfa, Themis, Magicienne i Medea, korweta Salamander, bryg Curieux i galioty Antelope, Hirondelle, Emerande i Topaze, miały w d. 26. Czerwca opuścić zatokę twierdzy Królew. w Martynice i przez Nową Angliią do Brestu powrócić. Galiota Gazelle iest iednym z Królew. okrętów woiennych, co w owych okolicach na zimę zostaie.

Taż sama Gwiazda mówi: Ponieważ pisma oppozycyyne z zmartwieniem swoiem widzą, że kurs papierów publicznych ustala się, tedy staraią się właścicieli dochodów wieczystych straszyć. Od kilku dni użyli do tego powrotu woysk naszych z półwyspu. Hiszpaniią podług Dziennika rozpraw, zwołuie swoie milicyie, Francyia tworzy obóz pod Pireneami; Angliia wzmacnia się na rzece Tagu, i wszystkie wielkie przygotowania maią za cel uznanie niepodległości Państw południowo-Amerykańskich. Atoli obozy pod Perpignan i Bajonną są tylko obozami dla ćwiczeń woiennych, Hiszpanie zbieraią swoie woyska na wyprawę do Ferrolu, a stanowisko Angielskie na Tagu nie iest wzmocnione. Lecz coż obchodzi Kuryie-

ra Francuzkiego i Dziennika rozpraw prawda. Oni chcą gdziekolwiek woyny. My zaś możemy naszych pocieszyć czytelników, iż nigdy horyzont polityczny nie okazywał tyle podobności do pokoiu tyle powodów do bezpieczeństwa iak teraz.

Pod niebytność Ministra Woyny, który iak wiadomo oglądać będzie obozy pod Perpignan i Bajonną, Ministeryium to poruczone iest Ministrowi Spraw Zewnętrznych.

Od czasu ogłoszenia ugody zawartey z wyspą St. Domingo, niezmierna czynność handlowa panuie w Paryżu. Urzędy cłowe są napełnione, a od d. 10. do 12. zapisano więcey iak 700 kolii przeznaczonych do Ameryki szczególniey do St. Domingo.

Xiężna Berry w podróży, którą przedsiębierze wzdłuż brzegów morskich i do Amiens, spodziewaną była w d. 24. z. m. w Boulogne.

D. 23. z. m. dawał Pruski a d. 24. Rossyyski Minister w Paryżu, obiad na cześć Xięcia Wellingtona. Wspomniony Xiąże miał zamiar powrócić do Niderlandów, aby iak słychać ziechać się w Spaa z Lordami Liverpoolem i Sidmouthem.

## Królestwo Oboiéy Sycylii.

Dnia poprzedzaiącego urodziny Króla Jego Mości Oboiey Sycylyi, wieczorem, i w sam dzień (18. i 19. z. m.) ogłoszono w Neapolu rożne wyroki Królew., które wydane kary na wielką liczbę osób w obu Królestwach (54 w Neapolu a 62 w Sycylyi) o zdradę kraiu w nieszczęśnéy epoce rewolucyi z r. 1820 lub o współuczestnictwo do sekt i taiemnych związków przekonanych, zwalniaią.

Minister sprawiedliwości Margrabia Tomasi napisał oraz do Jeneralnych Prokuratorów przy W. Sądzie karzącym i do Dowodców woyskowych w prowincyiach list następuiący:

Neapol d. 17. Sierpnia 1825.

»Sprawy względem zbrodni stanu lub udziału do taiemnych związków, nie postępowały z należytą szybkością, wiele z tych toczy się ieszcze w sądach, i wznawia przez istnieie swoie smutną pamięć przesłych zamieszek.«

»Wolą iest Króla Jego Mości, aby właściwe Sądy zaięły się gorliwie nadewszystko temi sprawami i by w ciągu miesiąca wszystkie były gotowe do rozwiązania maiącego podług istnieiących ustaw nastąpić, przyczem w razie wydania wzroku, przed wykonaniem onegoż uczynione ma być Królowi Zdanie Sprawy; takim sposobem namienione sprawy maią być ile możności prędko ukończone.«

»Margrabia Tommasi.«

List Ministra sprawiedliwości do Ministra policyi z dnia tego przesłany, brzmi w sposobie następuiącym:

Neapol d. 17. Sierpnia 1825.

»JWPanie! Udzieliłem JWPanu pod dniem dzisieyszym odpisu trzech Królew. wyroków, przez które dla osob w obu Królestwach o zdradę kraiu lub uczestnictwo do sekt i taiemnych związków za winne uznanych, złagodzone są kary.«

»Wolą iest Króla Jego Mości, aby postępowanie osądzonych w ciągu ponoszenia kary dla nich przeznaczonéy, zmnieyszonéy lub odmienionéy, dokładnie było uważane. Król Jego Mość chce daléy, aby mu po upływie każdego półrocza czynione było Zdanie Sprawy, by dla tych, którzy okażą niewątpliwe dowody żalu i poprawy w mądrości swoiéy mogł stosowne przedsięwziąć środki.«

»Donoszę JWPanu o tém w imieniu Króla dla stosowania się do tego, i zawiadomiam go oraz, iż względem dozoru nad wskazanymi po tamtey stronie ciaśniny, udzieliłem Królew. rozkazów Wielkorządzcy w Sycylyi.«

»Margrabia Tommasi.«

## Daniia.

Duńska siła morska składa się teraz z trzech okrętów liniiowych, iednego o 84, a z dwóch o 66 działach; z sześciu fregat każdey przeszło o 40 działach; z trzech korwet, każdéy o 20 przeszło działach; z czterech brygów o 14 do 18 działach, i z iednego w Ameryce kupionego szonera o 10 działach. Oprócz tego należy do niéy 80 działowych i moździerzowych szalup; razem z 97 większych i mnieyszych statków, dopełnienia służby zdatnych. Buduią teraz ieden okręt liniiowy o 84, iedną fregatę o 46, iedną korwetę o 20, i ieden bryg o 16 działach.

## Rossyia.

Podług wiadomości z Petersburga z d. 13. Sierpnia wyprowadzono tego roku więcéy iak 45000 pudów wełny Rossyyskiey przez Odessę i Taganrog dla kupców Genueńskich. Jeden dóm handlowy w Genui wyprowadził przez Taganrog za 80ty. Rubli żelaza i wosku, i zamówił mnóstwo wełny Kaukazkiey. W Taganrogu kosztuie pud wełny 11 do 12 rubli.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerów.